

Interni časopis skupine SIJ –
Slovenska industrija jekla

7-8 • 6. avgusta 2010

 INDUSTRIAL METALLURGICAL HOLDING

sij

VSEBINA

stran 4

SIJ KUPIL ŽE DRUGI
NEMŠKI STEEL CENTER

stran 6

REMONT 2010 V
NOŽIH RAVNE

stran 7

V SUZU MED PIONIRJI
ULTRAZVOČNEGA VLEČENJA

stran 19

RAZSTAVLJEN DEL LIKOVNE
ZBIRKE METALA RAVNE

SADNI KOKTAJL

Sestavine:

- 0,4 dl jagodnega soka
- 0,4 dl mareličnega soka
- 0,8 dl limonade z mehurčki
- koščki ledu

Vir: www.hrana.50webs.com

Fotografija na naslovnici:
Tomo Jeseničnik

<p>4 INVESTIRAMO V TRG
SIJ kupil že drugi nemški steel center</p> <p>6 VZDRŽUJEMO STROJE
Remont 2010 v Nožih Ravne</p> <p>7 PREDSTAVLJAMO NOVOSTI V PROIZVODNJI
V SUZ-u med pionirji ultrazvočnega vlečenja</p> <p>8 INOVIRAMO
Tudi Acroni del inovativne letalske prihodnosti</p> <p>10 ZAHVALJUJEMO SE
Nevarni dogodek v Petrolu Energetiki učinkovito rešen</p> <p>11 SODELUJEMO
Izobraževanje ruskih jeklarjev v Acroniju</p> <p>13 VARUJEMO OKOLJE
Metal Ravne pridobil IPPC-dovoljenje</p> <p>14 MARKETINŠKI KOTIČEK
Trg jekla v EU okreva počasi</p> <p>15 IMH-NOVIČKE
Zamenjava cevovoda v Kmarudi</p> <p>15 V Koksu zamenjali tirnice</p> <p>15 Popolna obnova obzidave v Koksu</p> <p>15 Druženje ob jezeru v Gubkinu</p> | <p>16 KADRUJEMO
Kadrovska gibanja v juniju 2010</p> <p>17 OBVEŠČAMO
SODELUJEMO
Slovenska kanuista svetovna prvaka</p> <p>18 LOKALNO-AKTUALNO
Razstavljen del likovne zbirke Metala Ravne</p> <p>20 Mednarodni festival športnega filma FEŠTA 2010</p> <p>21 Gledališke sanje mladih Kranjskogorčanov</p> <p>22 SKRBIMO ZA ZDRAVJE
Naj nam okužena hrana ne pokvari poletnih užitkov</p> <p>24 OBNAVLJAMO ENERGIJO
Jeklarji smo brez obiranja osvojili Obir</p> <p>25 3. pohod vzdrževalcev Metala Ravne čez Pohorje</p> <p>26 AFORISTIČNA ŠARŽA ŠPIKOV KOT
Kosobrinski Špik</p> <p>28 SMEH JE POL JABOLKA
MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ</p> |
|--|---|

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. Področni urednici: za gorenjsko regijo Monika Štojs, SIJ – Slovenska industrija jekla, in za koroško regijo Vesna Pevec Matijević, Metal Ravne.

Uredniški odbor: Acroni: Petra Triplat, Stane Jakelj; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Polona Vrabčič; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer;

ZIP center: Kristijan Oprešnik. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka; Andrej Brumen - Dejde – Aforistična šarža.

Nepodpisane fotografije: arhiv SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s. p. Tisk: ZIP center.

Naklada: 3000 izvodov. Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sj.si; monika.stojs@sj.si; vpevec@metalarvne.com.

Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

fotografija: Borut Krajnc

Ko budilke obmolknejo

Žongliranje med številnimi obveznostmi v službi in doma, podkrepljeno z neusmiljenim tempom, nas mnogokrat pripelje na rob naših moči. Takrat dobimo občutek, da budilke zvonijo vsaj tri ure prezgodaj. Zato so počitnice, še posebej poletne, dragocene za nas in delodajalce. So namreč nekakšen ventil, po katerem odteče negativna energija, ki da prostor ponovno najdeni produktivnosti, zdravju in še čemu.

Želimo vam, da najdete svoj počitniški ventil.

Anja Potočnik in uredniški odbor časopisa SIJ

SIJ KUPIL ŽE DRUGI NEMŠKI STEEL CENTER

Skladno z načrti v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla pospešeno vlagamo v razvoj trgov, in to predvsem v tako imenovane steel centre oziroma obdelovalno-prodajna središča, ki so izjemno pomembna za prodornost in uspešnost jeklarjev. Tako smo na nemškem trgu v začetku julija kupili 60-odstotni delež nemškega steel centra SMG Edelstahl, ki bo skupaj z aprila kupljenim prav tako nemškim steel centrom Niro Wenden skrbel za raznoliko ponudbo in hitro dobavo jekel v ustreznih dimenzijah in kvaliteti ter za njihovo dodatno mehansko in toplotno obdelavo na nemškem in okoliških trgih.

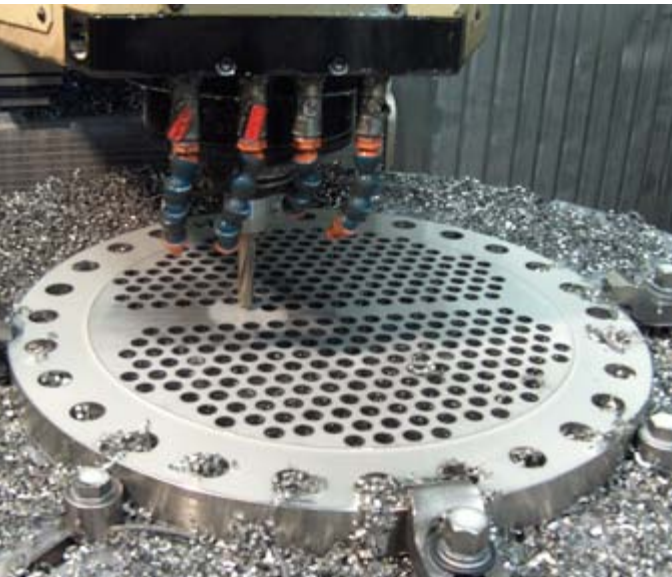
▲ Upravna stavba podjetja SMG Edelstahl v industrijski coni nemškega mesta Salach s pročeljem iz nerjavečega jekla

Leta 1990 ustanovljeni SMG Edelstahl iz Salacha blizu Stuttgarta je specializiran za obdelavo oziroma prodajo predvsem debele nerjavne pločevine in v njem skladno z zahtevo kupcev jeklo mehansko obdelajo z najsodobnejšimi tehnologijami. Njegovi kupci so predvsem do-

bavitelji proizvodne opreme za živilsko, kemijsko in farmacevtsko industrijo.

SMG Edelstahl in Niro Wenden bosta s sodelovanjem in sinergijskimi učinki zagotavljala končnim kupcem najkakovostnejšo podporo in oskrbo. S to že drugo investicijo na nemškem trgu bo

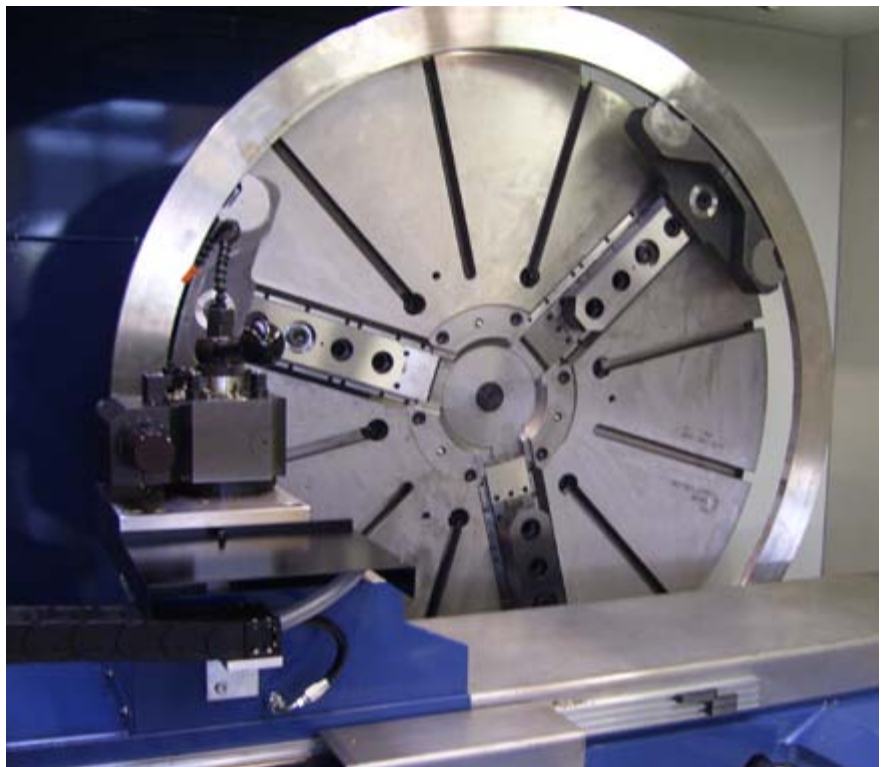
lahko Acroni, jeseniška hčerinska družba skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, še učinkovitejši v prizadevanjih za ohranjanje in povečanje tržnega deleža v Nemčiji in okoliških državah. ●

● Vrtanje in obdelava osnovne plošče toplotnega izmenjevalca

● Plazemski razrez pod vodo do dimenzij 3,5 m x 7,5 m in debeline 80 mm

● Nova stružnica za struženje do premera 1650 mm

REMONT 2010 V NOŽIH RAVNE

Med kolektivnimi dopusti vzdrževalci opravljamo preventivna in odložena vzdrževalna dela predvsem na delovnih sredstvih, ki so med rednim delovnim časom polno zasedena in so za proizvodnjo zelo pomembna.

Tako smo v Nožih Ravne za letošnji remont poleg manjših vzdrževalnih opravil, kot sta zatesnitev cevovodov različnih medijev in menjava tesnil hidravličnih cilindrov, predvideli večja vzdrževalna posega na strojih, ki sta zaradi svoje specifičnosti, predvsem karakteristik obdelovalne dolžine in širine, ključnega pomena.

Na ploščinskem brusilnem stroju Reform imamo že nekaj časa težave z nenatančnim vertikalnim pomikom obdelovalne glave, kar je posledica neenakomerne obrabe vodil po celotni dolžini, kjer je zaradi narave dela pomik omejen le na določen del vodil.

Zaradi zahtevnosti in natančnosti takšnih servisnih opravil, pri čemer izstopa ureditev geometrijske točnosti, smo se odločili za sodelovanje s podjetjem Serpa, ki ima na tem področju dolgoletne izkušnje in tudi ustrezen kader, saj takšno delo zahteva veliko ročne obdelave. Poseg bo trajal predvidoma od dva do tri tedne.

Drugi vzdrževalni poseg, sicer v manjšem obsegu kot prvi, bo potekal na skobeljnem stroju Heckert, na katerem smo z metodo merjenja vibracij ugotovili napake na ležajih generatorja, ki je del sklopa za pogon obdelovalne mize. Vzdrževalni poseg bodo v celoti opravili redni vzdrževalci, ki bodo dela sklenili do konca 14-dnevnega kolektivnega dopusta. ●

▲ Vzdrževalni poseg na skobeljnem stroju Heckert bo v celoti opravljen med kolektivnim dopustom.

▲ Pri remontu ploščinskega brusilnega stroju Reform smo sodelovali s strokovnjaki iz Serpe.

▲ Vodila obdelovalne glave brusilnega stroja se zaradi omejenega pomika neenakomerno obrabljajo.

▲ Brusilni stroj je že delno razstavljen.

V SUZU MED PIONIRJI ULTRAZVOČNEGA VLEČENJA

V SUZ-ovem obratu Jeklovlek v okviru razvoja in širitve proizvodnega procesa razvijamo popolnoma nov načina vlečenja, to je vlečenje skozi ultrazvočno-vibrirajočo votlico.

Ta oblika vlečenja je v svetu še dokaj nepoznana in je za zdaj razvita predvsem za manjše dimenzije jeklenih palic in tanke žice, vendar prinaša velik potencial in pomeni prihodnost vlečenja jekla.

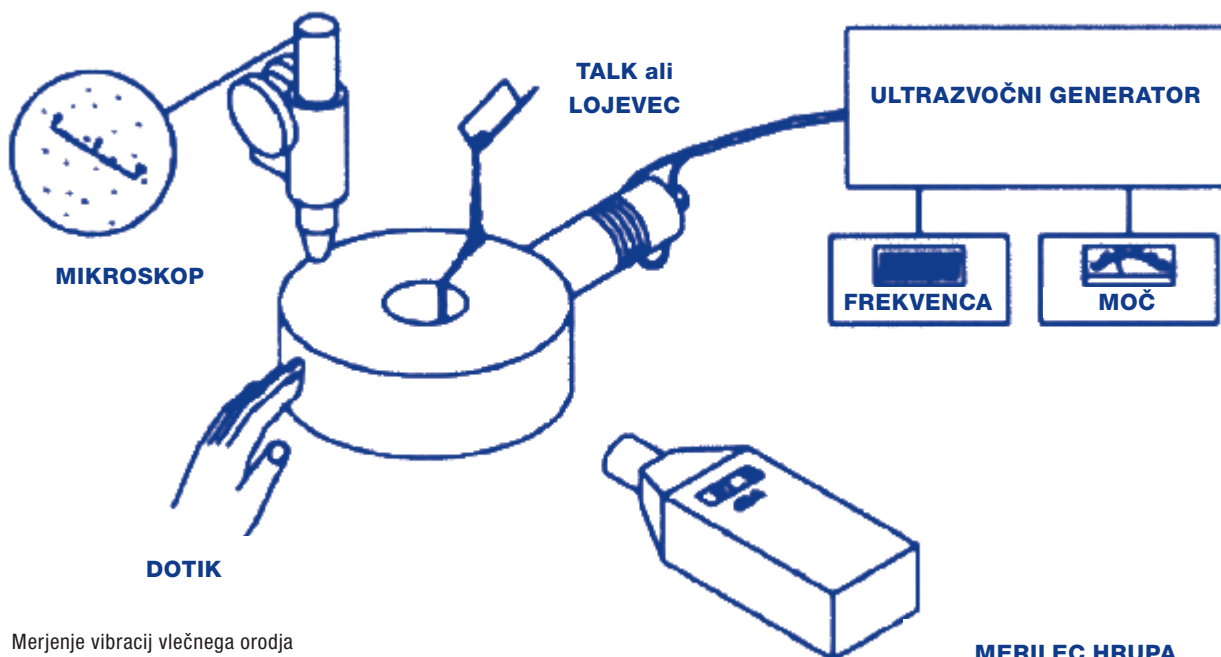
Vzpostavili smo tudi že stike s Švicarskim inštitutom za razvoj, ki je med prvimi to tehnologijo predstavil svetu.

Trenutno potekajo testiranja na navadnih materialih z običajno trdnostjo (približno 700 N/mm²) in palicah debeline 25 do 30 mm. Metoda je primerna tudi za vlečenje specialnih neokroglih profilov.

PREDNOSTI NOVE TEHNOLOGIJE

Prednosti te tehnologije se kažejo predvsem v zmanjšanju sile trenja (do 15 odstotkov) med procesom hladnega vlečenja (v materialu in na njegovi površini), večji produktivnosti in manjših silah med postopkom vlečenja. Stopnja redukcije na materialu se zaradi vibrirajoče votlice in zmanjšanja trenja lahko poveča tudi za 88 odstotkov. Postopek ultrazvočnega hladnega vlečenja zagotavlja tudi lepšo površino tako vlečenega izdelka.

Nova tehnologija deluje na principu zbiranja toplote na mejah kristalnih zrn v materialu. Nastajajoča toplota je produkt ultrazvočnih vibracij votlice, zaradi tega prihaja do manjše stopnje utrujanja materiala med postopkom. ●

besedilo Stanislav Jakelj, dipl. inž. met., raziskovalec za nerjavna jekla, Acroni
vir Science/Bonnier Publications
fotografije internet

TUDI ACRONI DEL INOVATIVNE LETALSKE PRIHODNOSTI

Zelo radi letimo, kar se kaže tudi v izpustu CO₂. V 15 letih – med letoma 1990 in 2005 – je izpust iz letal v Evropski uniji narasel za 73 odstotkov. Če se bo ta trend nadaljeval, bo čez deset let samo letenje v Evropi povzročilo izpust 284 milijonov ton CO₂. Zato si letalske družbe prizadevajo razviti materiale in tehnologije, ki bodo negativni trend izpustov zaustavili, obenem pa ne upočasnili razvoja. Tem prizadevanjem se z razvojem tehnologije predelave nikelj-železovih zlitin smelo pridružuje tudi Acroni.

Da se letalo dvigne deset kilometrov v zrak, potrebuje ogromno goriva, zaradi česar bo letenje vedno energetsko zahtevna oblika prevoza. Kljub temu lahko naredimo marsikaj za zmanjšanje te porabe.

ENERGETSKO POŽREŠNA IN EKOLOŠKO SPORNA OBLIKA PREVOZA

Najučinkovitejša letala za prevoz ene osebe porabijo 3,5 litra goriva na sto kilometrov. To je veliko, vendar še vedno približno 60 odstotkov manj kot pred 40 leti. Od takrat so namreč razvili učinkovitejše motorje in letala z manjšim uporom zraka. Ta razvoj se bo nadaljeval, poleg tega se bo struktura letalskega prometa spremenila.

Majhnim letalom za kratke razdalje bo konkuriral hitri vlak, zato bo veliko manj letalskih prog. Britanska vlada na primer načrtuje 1,9 milijona letov letno nadomestiti s potovanji s hitrim vlakom.

Za daljše razdalje bodo letala postala večja, kar bo zmanjšalo porabo energije na potnika.

Dokler bomo leteli, bo letalski promet ostal »dežurni krivec« za izpuste CO₂. Danes gorivo za letala pridobivajo iz nafte. Preprosto povedano, gorivo jemljemo iz Zemljinega skladišča. Ko ga uporabljamo, povečujemo vsebnost CO₂ v atmosferi. Ni pa nujno, da je tako.

Raziskovalci že razvijajo biogoriva za letala. To zagotovo ne bo zmanjšalo

izpusta CO₂, vendar pa bo ogljikov dioksid, ki ga bodo letala izpuščala z izgo-revanjem biogoriva, prihajal iz rastlin, ki so med rastjo porabljale ogljikov dioksid. Vsebnost CO₂ v atmosferi se torej ne bo spremenila.

DO PRIHRANKA GORIVA Z NOVO OBLIKO IN MATERIALI LETAL

V veliki meri se da gorivo prihraniti z inovativno izboljšano obliko letal ter z novimi materiali.

Najboljši primer tega, kaj prinese izboljšava oblike letalskega trupa in materialov, iz katerih je letalo sestavljeno, je Boeing 787, ki so ga poimenovali »Dreamliner«.

► Prikaz upogiba krila letala

Inženirji Boeinga so za testiranje letala z namenom izboljšanja aerodinamične oblike porabili 15.000 ur v vetrovniku. Letalski trup je zgrajen iz kompozitnih materialov, torej je letalo veliko lažje kot druga letala enake velikosti.

Vse te nove kompozitne materiale ulijejo v kalupe, ki so izdelani iz debele pločevine nikelj-železove zlitine Invar, za katero smo tehnologijo vroče predelave razvili prav v Acroniju. Skupaj s podjetjem AMSNA (ArcelorMittal Stainless & Nickel Alloys) – Imphy Alloys iz Francije smo razvili tehnološki postopek vroče predelave slabov v plošče debele pločevine različnih dimenzij. Ta proizvodnja je usmerjena v projekte letalske industrije, zlasti Boeinga. Nikelj-železova zlitina se uporablja za izdelavo kalupov letalskih kril in trupa. Njeni izjemna odlika in dodana vrednost sta v ohranjanju oblike med procesom ulivanja kompozitnih materialov, ki poteka pri zelo visokih temperaturah. Nikelj-železova zlitina Invar dosega zelo nizek koeficient termične razteznosti (CTE – Coefficient of

thermal expansion – α) v temperaturnem območju med $-32\text{ }^{\circ}\text{C}$ in $278\text{ }^{\circ}\text{C}$.

To je izjemnega pomena za razvoj letalske industrije in novih letal, zlasti s tehnoloških, varnostnih, okoljskih in stroškovnih vidikov.

Letos je stekla redna tehnološka proizvodnja te zlitine. Tako tudi Acroni zelo smelo sledi najnaprednejšemu letalskemu razvoju sedanosti in prihodnosti.

Tako izdelano letalo ob izboljšanem motorju za let porabi 20 odstotkov

► Debeli pločevina iz zlitine Invar, predelana v Acroniju

manj goriva, kar pomeni tudi pomembno stransko pridobitev v obliki večjega dosega. Dreamliner bo lahko preletel 16.000 kilometrov z enim samim polnjenjem, kar ustreza 18-urnemu letu iz New Yorka do Tokia.

Nagrado za velik razvojni dosežek lahko izmerimo kar v naročilih: Tovarna letal Boeing je prejela že 865 naročil za novo letalo, in to še preden so bila dokončana vsa testiranja.

Boeing je zaslužen tudi za drug primer novega, izvirnega letalskega oblikovanja. Gre za krilo s premičnim

“Kalupi, v katere ulijejo kompozitne materiale za izdelavo letalskega trupa in kril, so iz debele pločevine nikelj-železove zlitine Invar, katere tehnologijo vroče predelave smo razvili v Acroniju. Od letos pri nas poteka tudi redna proizvodnja te zlitine.”

pregibom. Mnogo letal ima za zaviranje že krila z majhnim pregibom na koncu. To prihrani približno tri odstotke goriva. Boeing pa je patentiral pomembno

izboljšavo te ideje, ki temelji na premičnem pregibu. Tak pregib lahko prihrani tudi do pet odstotkov goriva. ●

ZAHVALJUJEMO SE

besedilo Mojca Kert Kos, direktorica Petrola Energetike

NEVARNI DOGODEK V PETROLU ENERGETIKI UČINKOVITO REŠEN

13. junija ob enih zjutraj je prišlo v centralni transformatorski postaji (CTP) na območju zaokroženega gospodarskega območja bivše železarne Ravne (ZGO ŽR) do poškodb na elektroenergetskih

napravah zaradi nastanka zemeljskega stika. Posledica tripolnega zemeljskega stika sta bila okvara napetostno merilnega transformatorja v TP Nova jeklarna II (lastnik Metal Ravne, d. o. o.) in uničenje

močnostnega odklopnika v celici št. 14 na 20 kV zbiralkah v CTP ŽR. Izpadlo je napajanja celotnega ZGO ŽR.

ZAHVALA

Za hitro, varno in učinkovito ukrepanje ob izredni situaciji ter kakovostno vzpostavitev normalnega stanja se zahvaljujemo direktorju Sektorja elektroenergetika Juriju Bizjaku in njegovim sodelavcem Romanu Mehu, Janezu Tomšiču, Juretu Finku, Filipu Šepulu, Joštu Potočniku in Ludviku Čepinu.

Ob tej priložnosti se za sodelovanje in pomoč zahvaljujemo tudi predstavniku podjetja Metal Ravne Vladu Ramšaku.

Vsi navedeni so pokazali usposobljenost ter predvsem pripravljenost za reševanje kriznih in nevarnih dogodkov, za katere v prihodnje sicer upamo, da bodo čim redkejši. ●

IZOBRAŽEVANJE RUSKIH JEKLARJEV V ACRONIJU

V skladu s pogodbo med Acronijem in podjetjem SMS Demag AG je junija v Jeklarni Bela v okviru projekta Chelyabinsk potekalo izobraževanje ruskih strokovnjakov iz jeklarne Pervouralsky Novotrubny Works (PNTZ).

NAŠE ZNANJE ZA DVANAJSTERICO UDELEŽENCEV

Izobraževanje je potekalo od 7. do 18. junija. Udeležilo se ga je dvanajst predstavnikov ruske jeklarne, sedem s področja vzdrževanja in pet s proizvodno-tehnološkega področja. Skupino so sestavljali direktor Andrej Ryapolov in vodje oddelkov ter tehnologi s posameznih področij.

Za kontrolo in pravilnost poteka izobraževanja je skrbela Friederika Waldmeyer s strani SMS v sodelovanju z našim nekdanjim sodelavcem Jožetom Triplatom.

Za skupino, ki so jo sestavljali predstavniki vzdrževanja, je bil odgovoren Blaž Kolman, univ. dipl. inž., za proizvodno-tehnološki del udeležencev izobraževanja pa mag. Milan Klinar.

Področje ulivanja taline tokrat ni bila tematika izobraževanja. Pred časom so se ti predstavniki udeležili podobnega izobraževanja v kitajskem mestu Baotou, kjer imajo kontiliv napravo za ulivanje gredic.

■ Iz zakladalne košare se strese jekleni odpadki v elektroobložno peč.

“Acroni je ponovno dokazal, da ima strokovnjake z znanjem, ki so sposobni izvesti tudi projekte trženja tehnično-tehnološkega znanja in s tem prispevati k prepoznavnosti podjetja v tujini.”

▲ Pred odhodom na letališče še skupinska slika udeležencev izobraževanja na Jesenicah

V UČILNICI IN PRI AGREGATIH OB IZDELAVI ŠARŽ

Cilj izobraževanja je bil pridobiti teoretične osnove metalurškega procesa izdelave taline na elektroobložni peči (EOP) in po postopku sekundarne metalurgije v kombinaciji uporabe ponovne peči in vakuumskega postopka.

Za vse udeležence smo predhodno pripravili gradivo, tako da so se s tematično vsebino lahko vnaprej seznanili.

Naš delovni oziroma izobraževalni dan je zajemal delo v učilnici s podajanjem teoretičnih vsebin omenjenega delovnega procesa, odgovore na vprašanja, ki so se pojavljala na podlagi učne snovi preteklega dne, in dnevno prisotnost pri izdelavi šarž na agregatih.

Udeleženci izobraževanja so se seznanili z njim popolnoma novim načinom izdelave jekla, zato je bilo njihovo zanimanje za novosti zelo veliko. Naši

gostje so se zavedali, da bodo ob zagonu njihovih naprav rezultati dela odvisni predvsem od njihovega znanja, ki so si ga pridobivali v našem podjetju.

ZAGON POSODOBLJENE RUSKE JEKLARNE PREDVIDOMA SEPTEMBRA

PNTZ je proizvajalec različnih vrst cevi, v svojem programu ima 25 000 različnih tipov končnih izdelkov. S posodobitvijo naprav želi svoj proizvodni asortiment količinsko povečati, predvsem pa izboljšati kakovost. Z uporabo sodobne vakuumske naprave mu bo to zagotovo uspelo.

Naložba v posodobitev jeklarne z novo 120 t EOP tipa EBT, vakuumsko napravo, kontilivom za ulivanje gredic in vso dodatno opremo je znašala 550 milijonov evrov. Pričakovanja glede naložbe so velika.

Zagon EOP bo predvidoma v začetku septembra letos. Značilnosti agregata, kot jih je povzel SMS, so naslednje:

zmogljivost EOP:	140 t	poraba elektrod:	1,7 kg/t
prebodna teža:	120 t	skupni kisik:	35,2 Nm ³ /t
transformator:	120 MVA	poraba plina:	6,5 Nm ³ /t
poraba EE:	385 kWh/t	poraba ogljika:	18 kg/t
povprečni čas od preboda do preboda: 49 min.			
dnevna proizvodnja: 29,4 šarže/dan			
načrtovana letna proizvodnja: 1.128.218 t			

Izzivi in naloge, ki čakajo ruske jeklarje, niso preprosti niti lahki. Toda z zanimanjem in voljo, ki so ju pokazali pri šolanju na naših napravah, verjamemo, da jim bodo kos.

Po končanem izobraževanju smo vsakemu udeležencu podelili certifikat z navedeno vsebino naloga, ki se jih je naučil opravljati v našem podjetju, kar je prvi korak k uspešnemu delu v prihodnje. ●

“Vsem sodelujočim se najlepše zahvaljujem za pomoč pri sooblikovanju projekta, predstavnikom PNTZ pa želim veliko uspeha pri zagonu proizvodnje.”

METAL RAVNE PRIDOBIL IPPC-DOVOLJENJE

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije je 30. junija letos jeklarni Metal Ravne iz skupine SIJ – Slovenska industrija jekla izdalo okoljevarstveno dovoljenje – IPPC-dovoljenje (Integrated Pollution Prevention and Control).

Dovoljenje se izdaja za obratovanje industrijskim obratom, v katerih se izvaja dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje večjega obsega. Pridobljeno dovoljenje je izdano za desetletno obdobje. Vsako spremembo v obratovanju, povezano z delovanjem ali razširitvijo naprave, ki lahko vpliva na okolje, je treba sporočiti agenciji za okolje pri okoljskem ministrstvu. Dovoljenje je Metal Ravne pridobil na podlagi Evropske direktive o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja in Uredbe o vrsti dejavnosti in napravah, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Cilj IPPC-direktive je doseganje celovitega nadzora in preprečevanje onesnaževanja v vseh sektorjih industrije, kar pomeni zmanjšanje izpustov v zrak, vodo in v zemljo, racionalno porabo surovin, zmanjševanje hrupa in povečanje energetske učinkovitosti. ●

besedilo Monika Štojs, univ. dipl. ekon., direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla
vir World Steel Association

TRG JEKLA V EU OKREVA POČASI

V letu 2009 je svet proizvedel 1,226 milijarde ton jekla, kar je 8 odstotkov manj kot leta 2008, ko je bila svetovna proizvodnja tekočega jekla 1,329 milijarde ton. Največja država proizvajalka jekla je Kitajska, ki je leta 2009 proizvedla kar 46 odstotkov vsega jekla, sledijo pa Japonska, Indija, Rusija in ZDA.

Največji proizvajalec je ArcelorMittal, njegov delež pa je lani padel na 6,2 odstotka. Proizvedel je 77,5 milijona ton. Sledijo Baosteel in POSCO z 31 milijoni ton ter Nippon Steel in JFE s 26 milijoni ton.

V prvem polletju 2010 je svetovna proizvodnja še naprej naraščala in celo preseгла mesečne količine proizvodnje tekočega jekla iz leta 2008.

Precej slabši pa so podatki za EU. Leta 2008 je bila proizvodnja tekočega jekla 200 milijonov ton, v letu 2009 pa je padla na 139 milijonov ton, kar pomeni približno tretjino manj. Letos je situacija sicer boljša, saj je bila povprečna mesečna proizvodnja za 29 odstotkov višja kot leta 2009, vendar še vedno za 10 odstotkov nižja od povprečne mesečne proizvodnje v letu 2008.

Za leto 2010 se v EU napoveduje rast industrijske proizvodnje za 4,8 odstotka (v letu 2009 je padla za 14 odstotkov). Povečal naj bi se predvsem izvoz, ki ga spodbuja padanje vrednosti EUR. V letu 2010 naj bi še nekoliko narasla javna poraba, investicije pa naj bi se še vedno

zmanjševale. Za leto 2011 se napoveduje padec javne porabe, vendar pa naj bi ponovno začele rasti investicije in osebna poraba. Rast industrijske proizvodnje v letu 2011 naj bi bila 3,3 odstotka.

Letos je okrevanje čutiti v večini sektorjev, ki uporabljajo jeklo, razen v ladjedelništvu in gradbeništvu. Okrevanje je

bilo v jeklarski industriji močno zaznati v prvem polletju, saj je povečano povpraševanje poleg večje porabe spodbujalo tudi ponovno ustvarjanje zalog, ki so se v preteklosti močno zmanjšale. ●

ZAMENJAVA CEVOVODA V KMARUDI

Ekipo obrata št. 7 rudnika Gubkin izvaja pripravljala dela za generalni remont. Avgusta bodo namreč v jašku št. 2 sestavili nov cevovod. Zadnja podobna zamenjava je bila v tem jašku opravljena sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja. V tem času so se cevovodi obrabili, zato so začeli načrtovati zamenjavo. Strokovnjaki rudnika so se odločili, da bodo izdelali nov cevovod, oba stara pa zaenkrat še pustili, tako da bodo vsi trije delovali izmenično, v roku enega leta pa bodo še enega izmed starih cevovodov nadomestili z novim. Odkar so v proizvodni cikel vključili lastno odlagališče mulja, se je povečal dotok vode v rudnik, kar so hišni strokovnjaki seveda upoštevali pri načrtovanju. Nova cev bo tako imela večji premer, ki bo znašal 273 mm (prej 219 mm). S tem bo omogočena optimizacija dela obrata za odlivanje vode: skrajšal se bo čas delovanja vodnih črpalk, posledično se bo zmanjšala izraba opreme, znižala pa se bo tudi poraba elektrike. Zamenjali bodo ne le podzemni, ampak tudi nadzemni del cevovoda. Novi odsek cevi od rudnika do predelovalnih obratov bo neodvisen od starih povezav, zato se bodo še dodatno izboljšali pogoji uporabe. ●

V KOKSU ZAMENJALI TIRNICE

Na progah vagona za gašenje koksarniških baterij št. 4 in 6 so zamenjali že devet tirov. Zamenjavo so delavci Koksia izvedli v okviru priprav na zimo. Pri redni uporabi tirov namreč zaradi neizogibne korozije pritrdilni deli rjavijo, prav tako pa se tanjšajo in slabijo elementi, ki povezujejo tirnice in pragove. ●

POPOLNA OBNOVA OBZIDAVE V KOKSU DRUŽENJE OB JEZERU V GUBKINU

V koksarni podjetja Koks se je začel generalni remont komore naprave za suho gašenje koksa št. 1. V okviru predvidene zaustavitve zaradi pregleda komore so ugotovili, da je obzidava na nekaterih delih odpadla, zato jo je bilo treba popolnoma zamenjati. Delavci koksarne so najprej odstranili staro obzidavo, sedaj pa delajo novo. Istočasno bodo zamenjali še kotel komore naprave za suho gašenje koksa. Konec remonta je načrtovan za sredino oktobra. ●

Slavnostne prireditve ob dnevu metalurga, najpomembnejšem cehovskem prazniku holdinga IMH, so se med 14. in 18. julijem odvijale v Tulačermetu, ki letos praznuje 75-letnico delovanja. Zgornja fotografija pa je bila posneta v mestu Gubkin, v katerem je podjetje KMaruda, kjer so na ta dan priredili tradicionalno druženje ob jezeru. Letos so se zaradi neusmiljene vročine udeleženci s še večjim veseljem pomerili v raznih vodnih športih, imeli so tudi posebne delavnice za otroke. Praznovanje se je zavleklo pozno v noč, delavci pa so si nabrali novih moči za prihodnje delovne zmage. ●

KADROVSKA GIBANJA V JUNIJU 2010

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Iz družbe Metal Ravne v družbo SIJ – Slovenska industrija jekla smo junija prezaposlili ANTONA CHERNYKHA, ki opravlja delo namestnika izvršnega direktorja za strategijo, razvoj in investicije.

Tanja Tomc, strokovna sodelavka za področje kadrov, SIJ – Slovenska industrija jekla

METAL RAVNE

Naši novi sodelavci so postali: VALENTINA TERNIK, DENIS SEKOLOVNIK, TONČEK LAZNIK, ANTON PEČOVNIK in IVAN VIDERMAN v Kovaškem programu, MARKO GRILC v Logistiki in MARJETA URŠEJ v Kontrolni in metalurškem razvoju.

Upokojili so se sodelavci SAVO BURJA, FRANC JURŠEK in DRAGUTIN GOLUSKA iz Jeklarskega programa. Zahvaljujemo se jim za prizadevno delo in jim želimo v pokoju vse najlepše.

Podjetje je zapustilo pet sodelavcev.

JUBILANTI

Jubilantka s 30 leti dela je postala MARIJA VOGRIN iz Kontrole in metalurškega razvoja. DRAGOTIN KOČET iz Jeklarskega programa in SREČKO PROPRAT iz Kovaškega programa sta delu zvesta že 20 let. 10 let delovne dobe je dosegel BORIS POLOVŠEK iz Valjarskega programa.

Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje sta uspešno zaključila IGOR OVČAR iz Jeklarskega programa in ROBERT HRIBERNIK iz Valjarskega programa. Pridobila sta poklic strojnega tehnika.

Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

NOŽI RAVNE

Naši novi sodelavci v Mehanski obdelavi so postali: SIMON PETEK, ALJAŽ SKORNŠEK BELEJ in MATIC KOTNIK.

Sodelavcu je prenehalo delovno razmerje.

JUBILANTI

Za 10 let delovne dobe čestitamo ROKU GOSTENČNIKU iz Mehanske obdelave.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SERPA

Naš novi sodelavec je postal BOJAN REBERNIK v Vzdrževanju dvigal.

Ljuba Grubelnik, univ. dipl. prav., Kadrovska služba, Metal Ravne

ACRONI

Podjetje sta zapustila sodelavca.

JUBILANTI

Jubilant z 10-letnim delovnim stažem je postal KLEMEN FAJFAR iz Jeklarne. Čestitamo!

20-letni delovni staž sta dopolnila JOŽEF BIZJAK iz Jeklarne in VOJISLAV ĐORĐESKI iz Nabave. Za delovni jubilej jima čestitamo!

Jubilant s 30-letnim delovnim stažem je postal BOŽIDAR KRAMAR iz Tehnične kontrole. Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje so uspešno zaključili trije sodelavci. BOJAN BABNIK iz Vroče valjarne je pridobil naziv inženir strojništva, IGOR TRIPLAT BUNJEVAC iz Predelave debele pločevine je postal inženir logistike, PETER DULAR iz Uprave pa je pridobil naziv magister znanosti.

Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

ELEKTRODE JESENICE

Junija smo zaposlili: MONIKO KERMC, ALDINA NESIMOVIČA in ELMEDINA KADIČA v Oplaščevalnici, program Elektrode, ter DRAGANA GRUJIČIČA v Odpremi.

Z enim delavcem smo prekinili delovno razmerje.

JUBILANTI

Za 30-letni delovni jubilej čestitamo SEJADU ORAŠČANINU iz Rezalnice, program Elektrode, ter SEMKU HUSIČU iz Odpreme.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

SUZ

Podjetje je zapustila delavka. Drugih sprememb na kadrovskem področju ni bilo.

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Naša nova sodelavca sta postala KRISTIJAN ZAGMAJSTER in JOŽE GRADIŠNIK v OE Javna dela.

Rezka Kerbev, ZIP center

**SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA, d.d.
LJUBLJANA, GERBIČEVA 98**

Na podlagi določbe 37. člena statuta SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.,
uprava SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.
sklicuje in vabi delničarje na

20. SEJO SKUPŠČINE DRUŽBE SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA, d. d.,

**ki bo v ponedeljek, 30. avgusta 2010 ob 11. uri
na sedežu družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98 Ljubljana**

z naslednjim DNEVNIM REDOM in predlogi sklepov:

1. **Otvoritev skupščine družbe, ugotovitev sklepčnosti in izvolitev delovnih teles skupščine**
Predlog sklepa:
Skupščina izvoli predsednika skupščine in zapisnikarja po predlogu uprave.
2. **Seznanitev skupščine z letnim poročilom SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., in konsolidiranim letnim poročilom skupine SIJ ter mnenji revizorja, za poslovno leto 2009 in poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., za poslovno leto 2009**
3. **Uporaba bilančnega dobička in podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe za poslovno leto 2009**
Predlog sklepov:
1) Skupščina družbe soglaša s predlogom uprave družbe, da izkazan bilančni dobiček leta 2009 v višini 2.701.703 EUR ostane nerazporejen.
2) Skupščina družbe podeljuje razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2009.
4. **Imenovanje pooblaščenega revizorja družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., in družb skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, za poslovno leto 2010**
Predlog sklepa:
Za revidiranje računovodskih izkazov družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, za poslovno leto, ki se bo končalo 31.12.2010, se imenuje revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o.
5. **Odpoklic člana nadzornega sveta in izvolitev nadomestnega člana nadzornega sveta SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.**
Predlog sklepov:
1) Skupščina družbe sprejme sklep, da se z dnem sprejetja tega sklepa g. Dmitry Bochkarev odpokliče s funkcije člana nadzornega sveta SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.
2) Skupščina družbe sprejme sklep, da se z dnem sprejetja tega sklepa za nadomestnega člana nadzornega sveta izvoli g. Sergey Frolov, za mandatno obdobje do 11.04.2011.
6. **Predlog za izplačilo nagrade članom nadzornega sveta SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., za uspešno delo v letu 2009**
Predlog sklepa:
Skupščina družbe sprejme sklep, da se določijo nagrade članom nadzornega sveta za delo v poslovnem letu 2009, in sicer vsem članom nadzornega sveta v enakem znesku v višini 10.000 EUR bruto.
7. **Vprašanja in pobude delničarjev**
Pisna gradiva (letno poročilo družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., konsolidirano letno poročilo skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, mnenje revizorja, poročilo nadzornega sveta SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., vse za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2009, utemeljitev za izbor revizorja in utemeljitev predloga za odpoklic in izvolitev novega člana nadzornega sveta) o katerih bo odločala skupščina, so delničarjem na vpogled v tajništvu na sedežu družbe Ljubljana, Gerbičeva 98 in sicer od 9.00 do 13.00 ure vsak delovni dan, od dneva objave sklica seje skupščine v Uradnem listu Republike Slovenije.

Delničarji lahko zahtevajo dopolnitev dnevnega reda v skladu s prvim odstavkom 298. člena ZGD-1 najpozneje do vključno 30.07.2010.

Delničarji lahko sporočijo družbi predloge za objavo iz prvega odstavka 300. člena ali 301. člena ZGD-1 najpozneje do vključno 30.07.2010.

Delničarji lahko na skupščini uresničujejo svojo pravico do obveščeniosti iz prvega odstavka 305. člena ZGD-1.

Na zasedanju skupščine družbe lahko sodelujejo zakoniti zastopniki ali pooblaščenca delničarjev, ki so vpisani v delniško knjigo družbe pri KDD na dan 25. avgust 2010 in se izkažejo z veljavnim pooblastilom. Zakoniti zastopniki ali pooblaščenca delničarjev morajo svojo udeležbo na skupščini pisno najaviti najpozneje do vključno 25. avgusta 2010 in istočasno tudi deponirati svoja pooblastila na sedežu družbe.

Če skupščina družbe ob uri sklica ne bo sklepčna, bo ponovno zasedanje istega dne ob 12. uri. Ob ponovnem zasedanju bo skupščina družbe veljavno odločala ne glede na višino zastopanega kapitala.

**Predsednik uprave družbe
Tibor Šimonka**

vir STA, Primorske novice
fotografija osebni arhiv tekmovalcev

SLOVENSKA KANUISTA SVETOVNA PRVAKA

Slovenska kanuista na divjih vodah Sašo Taljat in Luka Božič sta na junijskem svetovnem prvenstvu v spustu v španskem Sortu osvojila naslov svetovnih prvakov v sprintu. To je njun že drugi naslov prvakov na tem tekmovanju, potem ko sta bila najboljša že v klasiki.

Slovenskim, še posebej primorskim kajakašem in kanuistom na divjih vodah na svetovnem prvenstvu v spustu na divjih vodah ni prišlo do živega nič: niti slabo vreme, niti narasla reka, niti dva dneva prisilnega počitka, niti selitev na mirnejši del reke, ki je bil posoškim mojstrom manj pisan na kožo.

Najboljša tekmovalca na celotnem svetovnem prvenstvu sta bila slalomska specialistka in člana Soških elektrarn Sašo

Taljat in Luka Božič, ki sta potem, ko sta najprej stala na najvišji stopnički na dolgi progi, premagala vse tekmece tudi v sprintu.

Iskrene čestitke Saši in Luki, na katera je še posebej ponosen njun sponzor in član skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Ravne steel center. ●

● Luka Božič (spredaj) in Sašo Taljat z jekleno močjo in s prav takimi živci do naslova svetovnih prvakov v spustu na divjih vodah

RAZSTAVLJEN DEL LIKOVNE ZBIRKE METALA RAVNE

V galeriji Kulturnega centra Ravne so razstavljene slike iz umetnostne zbirke Metala Ravne, ki obsega dvesto likovnih del, med katerimi je tudi nekaj kakovostnih skulptur.

Izbor 38 slik uveljavljenih slovenskih in tudi ljubiteljskih domačih ustvarjalcev je naredil akademski slikar Štefan Marflak, o njih pa je ob odprtju razstave govorila

kustosinja Koroškega pokrajinskega muzeja mag. Simona Javornik Ristič, ki je pred leti že popisala in uredila Metalovo zbirko in je tudi avtorica kataloga z

najprestižnejšimi deli iz nje ter razstave del leta 2007. Kot ugotavlja, umetnostna dediščina v lasti ravenskega jeklarskega podjetja, izvirajočega iz Železarne Ravne, ni klasična zbirka, osnovana na podlagi strokovne selekcije, temveč so umetniške nastale v slikarskih kolonijah in bile podarjene ali kupljene: »Glavni pomen zbirke je zato unikatnost in zgodovinski pomen za mesto.« Značilnost aktualne razstave je, kot ugotavlja ocenjevalka, njena vsebinska razpetost med tematiko industrije, notranjščinami hal in delovnimi procesi ter tradicionalno všečnimi motivi koroške krajine. Zaradi različnih likovnih jezikov je po mnenju Javornik Rističeve vsako delo posebno in neponovljivo, a v zgodovinskem kontekstu pomemben kamenček v mozaiku celote.

»V našem podjetju je bila in je zavest o ustvarjanju in ohranjanju kulturne dediščine vedno na zelo visoki ravni,« je dejal Alojz Buhvald, izvršni direktor za proizvodnjo v Metalu Ravne. Na Ravnah se je denimo zvrstilo dvajset likovnih kolonij in osem mednarodnih kiparskih simpozijev forma viva. Kot inovativno podjetje dobro idejo, za kakršno je ocenil predlog Koroškega zavoda za kulturo o razstavi, vedno podprejo, obljubil pa je tudi sodelovanje pri podobnih kulturnih dogodkih.

Razstava iz sklopa Koroškega kulturnega poletja bo na ogled do 30. avgusta. Galerija je odprta ob petkih od 17. do 20. ure in ob sobotah od 9. do 12. ter od 17. do 20. ure, za zaključene skupine pa tudi po predhodnem dogovoru. ●

● Slike, ki lepšajo poslovne prostore Metala Ravne, so na ogled še do konca avgusta.

● Alojz Buhvald, izvršni direktor za proizvodnjo v Metalu Ravne, med umetnino (levo) »Železarske rože« neznanega avtorja, narisano leta 1998 s pastelno kredo, in sliko brez naslova v tehniki olje na platno Tomaža Perka iz leta 1988

besedilo Beti Valič, organizatorica festivala, podjetje Pelikan

MEDNARODNI FESTIVAL ŠPORTNEGA FILMA FEŠTA 2010

Šport. Preizkušanje samega sebe, skrb za zdravje ali preprosto samo užitek. Film. Zgodbe in trenutki, ujeti v objektiv kamere. To dvoje združuje mednarodni festival športnega filma FEŠTA 2010, ki bo na Jesenicah 15. in 16. oktobra 2010.

POS LANSTVO FESTIVALA FEŠTA 2010

Poslanstvo festivala je promocija filmske umetnosti na področju športa in promocija športa preko filmske umetnosti. Športniki so zagotovo najmogočnejši ambasadorji, prav slika pa je tista, ki dramatične, presenetljive in zabavne trenutke ponese prek meja. Naj gre za discipline, ki smo jih vajeni spremljati vsakodnevno, za manj znane športe ali pa tiste, ki bodo to šele postali. Na festivalu bodo sodelovali profesionalni in amaterski filmski producenti, ustvarjalci in snemalci. FEŠTA je brez meja. Je svet umetniške in športne kulture, v katerem se lahko družimo, spoznavamo, zabavamo in svobodno zadihamo.

PODPORNIKI FESTIVALA FEŠTA 2010

In kdo bi bil lahko boljši gostitelj 'jeklenih' slovenskih športnikov in športnih filmov kot zibelka železarstva? Ključni podpornik festivala FEŠTA 2010 je namreč občina Jesenice, ki bo septembra gostila predfestivalno dogajanje, oktobra pa festival. Želja, da bi mesto in njegova okolica še bolj zaživela v pozitivnem duhu, se odlično združuje s poslanstvom festivala.

»Ponosen sem na to, da lahko kot župan občine Jesenice sporočim javnosti, da so bile Jesenice izbrane za gostiteljico mednarodnega festivala športnega filma FEŠTA. S to odločitvijo smo dodali še en kamenček v mozaik uspehov jeseniške občine in res smo Jesenice – mesto priložnosti!«

Tomaž Tom Mencinger,
župan občine Jesenice

Častni pokrovitelj mednarodnega festivala športnega filma FEŠTA 2010 je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk.

VSEBINA FESTIVALA FEŠTA 2010

Festival FEŠTA 2010 sestavljata predfestivalno dogajanje in tekmovalni vikend z razglasitvijo zmagovalca. FEŠTO bodo tako dopolnjevali dogodki, povezani s tematiko športa in filma, primerni za najširši krog obiskovalcev. Ti bodo imeli priložnost druženja z znanimi športniki, športnimi delavci in ustvarjalci s področja filmske umetnosti, ogleda s športom obarvanih filmov, spoznavanja in udeleževanja v različnih športnih aktivnostih ter uživanja v glasbeno obarvanih večerih. Predvsem pa je namen FEŠTE to, kar sporoča že njeno ime – prijetno druženje in zabava!

Tekmovalni vikend bo sestavljen iz projekcij prijavljenih filmov. Selektor festivala Zoran Smiljanič bo izbral tiste, ki se bodo uvrstili v tekmovalni del in bodo predvajani v tekmovalnem vikendu. Ta se bo zaključil z razglasitvijo najboljših in s podelitvijo nagrad.

FILMSKI DEL FESTIVALA FEŠTA 2010

V tekmovalnem filmskem delu festivala se bodo prijavljeni izdelki pomerili v treh kategorijah:

- ▶ filmi profesionalnih producentov,
- ▶ filmi amaterskih producentov,
- ▶ filmi, posneti z mobilnim telefonom.

V prvih dveh kategorijah bo zmagovalca izbirala strokovna žirija. Zmagovalca tretje kategorije pa bodo izbrali obiskovalci spletnega omrežja YouTube, ki bodo svojim favoritom podelili največ podpore. Zaključni dogodek festivala bo 15. in 16. oktobra na Jesenicah. Na njem bodo na ogled vsi tekmovalni filmi, razglašeni bodo zmagovalci, podeljene nagrade.

Festivalsko žirijo sestavljajo:

- ▶ Philippe Boutié – francoski strokovnjak za strateško načrtovanje in komuniciranje,
- ▶ Tomaž Grubar – direktor produkcijske skupine Mangart,
- ▶ Tomaž Tom Mencinger – častni član žirije, župan občine Jesenice.

Nalogo selektorja festivala je na svoja pleča prevzel Zoran Smiljanič.

Po poklicu je grafični oblikovalec, ukvarja se z ilustracijo, s karikaturo in stripom. Je avtor številnih plakatov, med njimi tudi nekaj filmskih (Ekspres, ekspres, Ljubljana in Uglashevanje). Je tudi filmofil in filmski publicist. Napisal je tri filmske knjige (o režiserju Samu Peckinpahu, stripovskih junakih na filmu in filmski glasbi). Je dolgoletni sodelavec in član uredništva filmske revije Ekran, za katero je napisal že številne članke. S programsko vodjo Kina Center Ano Bešter je sodeloval pri izbiri in predstavitvi filmov za Filmsko gledališče, dolgoletno prireditev, ki se je na Gorenjskem zelo prijela z izborom kakovostnih celovečernih filmov. ●

- ▶ Sledenje festivalu FEŠTA 2010
www.festa.si
Facebook: FEŠTA - Festival Športnega filma
YouTube: www.youtube.com/user/2010festa
Twitter: <https://twitter.com/FEŠTA2010>

besedilo Stanislav Jakelj, Acroni
fotografija arhiv KPD Josipa Lavtižarja Kranjska Gora

GLEDALIŠKE SANJE MLADIH KRANJSKOGORČANOV

V pomladanskih mesecih smo bili priča velikemu uspehu mladih kranjskogorskih gledaliških igralcev. Otroška gledališka skupina Smer pri KPD Josipa Lavtižarja Kranjska Gora je na otroškem festivalu gledaliških sanj v Ljubljani zasedla odlično tretje mesto. Na festival je bilo prijavljenih rekordno število gledaliških skupin, kar 54, iz Slovenije in tujine.

Osnovnošolci so predstave odigrali na velikem odru Slovenskega mladinskega gledališča in v Festivalni dvorani. Festival mladim igralcem omogoča bogato izkušnjo nastopanja zunaj osnovne šole in domačega gledališča ter pred številnim občinstvom. Ker je gledališki oder stičišče raznolikih umetniških izrazov, se na festivalu predstavljajo skupine, ki v predstavah združijo ples, lutke, senčno

gledališče, petje, gib in še mnogo več. Festival ponuja gledališkim skupinam edinstveno priložnost za izmenjavo idej.

Otroški festival gledaliških sanj so v Pionirskem domu prvič organizirali maja 2003. leta, na njem je sodelovalo 20 gledaliških skupin. V osmih letih je festival prerasel v sedemdnevni vseslovenski in mednarodni festival, na katerega se je letos prijavilo 54 gledaliških skupin.

Mladi Kranjskogorčani so se pod mentorstvom Metke Freljih predstavili s prisrčno komedijo Svetlane Makarovič Smradek.

V njej je zaigralo kar nekaj otrok staršev, zaposlenih v Acroniju: Rožle Cuznar, Sara in Eva Kanalec (hčeri Mojce in Slavka Kanalca), Nina Jagodic, Monika Plemelj, Lana Robič (hči Romana Robiča), Gregor Jakelj (sin Staneta Jaklja), Hana Pristavec, Meta Hrovat, Lavra Ferjančič in Maša Knap. Za scenografijo je poskrbela Alenka Peternel.

Ekološko obarvana tema predstave se je posrečeno vklopila v pomladanska prizadevanja za lepo in čisto okolje. Selektorji so predstavo označili kot izvrstno izpeljan igralsko-plesni spektakel nadarjenih mladih igralcev. Petje in ples predstavi dajeta poseben čar in izžarevata podobo pravega malega muzikala. Tako glasbeni vložki Robija Humra dobivajo svojevrsten ustvarjalni pomen in energijo. Talent in zagnanost mladih igralcev sta neizmerna, povezuje jih prijateljstvo, kar gledalec v dvorani lahko hitro zazna. Obenem pa je zelo dobro vidno, da za mlado ter dobro uigrano ekipo stojijo mentorji in mentorice, ki so predstavo pripravljali in vodili z ogromno energije.

Vsem skupaj iskrene čestitke in veliko novega poleta tudi v prihodnje. ●

▲ Igralska zasedba z mentoricami

Zgornja vrsta od leve proti desni: Maks Dakskobler, Gregor Jakelj, Lana Robič, Hana Pristavec, Metka Freljih, Sara Kanalec, Nina Jagodic in Monika Plemelj.

Spodnja vrsta od leve proti desni: Rožle Cuznar, Saša Blažič, Lavra Ferjančič, Eva Kanalec, Meta Hrovat, Maša Knap in Anica Davidovič.

besedilo Zavod za zdravstveno varstvo Ravne, Enota za higieno, epidemiologijo in zdravstveno ekologijo

NAJ NAM OKUŽENA HRANA NE POKVARI POLETNIH UŽITKOV

Poletje je čas za druženje, prireditve, piknike ... Poleg radosti pa prinaša poletni čas tudi nekatera tveganja. Eno takšnih tveganj je **okužba s hrano**, saj so visoke temperature zelo ugodne za razmnoževanje številnih mikroorganizmov v živilih.

Zaužitje okužene hrane lahko pri posameznikih vodi do prebavnih motenj, do bruhanja in driske, krčev, slabosti, včasih tudi do povišane telesne temperature in izsušitve organizma, ki je še posebno nevarna za dojenčke, majhne otroke, starejše in bolne osebe. Nekatere črevesne okužbe se prenašajo tudi s tesnim stikom z bolnikom, ki ima drisko in/ali bruha. Tako se pogosto prenašajo okužbe v vrtcih, šolah in domovih za varstvo in nego.

ZLATA PRAVILA VARNE PREHRANE

Da bi bilo črevesnih obolenj čim manj, podajamo naslednja priporočila za zagotavljanje varne prehrane:

- ▶ Svetujemo, da v vročih poletnih dneh še posebno previdno in skrbno ravnamo z živili, tako v kuhinji kot na piknikih in prireditvah.
- ▶ Da preprečimo rast in širjenje mikroorganizmov, za varno hrano zagotovimo čistočo rok, delovnih površin za pripravo hrane, pribora in desk za rezanje.

- ▶ Skrbno ločujemo surova živila in že pripravljena živila, npr. surovo in kuhano meso, uporabljamo ločene deske za rezanje surovega in kuhanega mesa, ločene nože, posodo in pribor.
- ▶ Hrano temeljito prekuhamo ali prepečemo oziroma jo ustrezno toplotno obdelamo.
- ▶ Živila shranjujemo pri varnih temperaturah, kar pomeni, da surovih živil, npr. mesa, jajc, rib ..., in pripravljene hrane ne puščamo na sobni temperaturi. Če hrane ne ponudimo takoj po pripravi, jo shranjujemo v hladilniku (od 2 do 8 °C) ali vzdržujemo stalno visoko temperaturo (nad 65 °C).
- ▶ Za pripravo obrokov uporabljamo varno pitno vodo in sveža živila. Pomembno je tudi, da živila, ki jih nabavimo v trgovinah ali na tržnici, v primerni embalaži, ki vzdržuje ustrezno temperaturo, čim prej odnesemo domov ter shranimo na hladnem.
- ▶ Živila zaščitimo pred insekti in glodavci, pa tudi drugimi živalmi.
- ▶ Poskrbimo za redno odstranjevanje odpadkov.

Ob izvajanju teh ukrepov bo tveganje za pojav črevesnih obolenj manjše, s tem pa bosta boljši zdravje in počutje v toplih poletnih dneh.

Svetujemo, da za dodatne informacije o varnih živilih obiščete spletne strani območnih zavodov za zdravstveno varstvo (spletna stran ZZV Ravne: <http://www.zzv-ravne.si/>) in Inštituta za varovanje zdravja RS. ●

JEKLARJI SMO BREZ OBIRANJA OSVOJILI OBIR

125. pohod slovenskih jeklarjev na Obir je pripravil organizacijski odbor jeklarskih pohodov Ravne. Izbrali smo Obir (2139 mnv), ki kraljuje nad Železno Kaplo. Prostor, ki je bil po prvi svetovni vojni plebiscitno priključen Avstriji, izžareva kleno slovensko podobo. Zaradi povezanosti slovenstva s temi kraji smo si organizatorji z Raven zadali nalogo, da ta del gorskega sveta približamo našim pohodnikom.

Pohod smo izvedli v dveh variantah. Lažja inačica je potekala s prelaza

Šajda po markirani poti pod Obirjem do Kapelske kočice. Pot je razgibano speljana po pobočju Obirja do Obirske planine, kjer se začne vzpon do kočice. Druga različica (težja) je vodila s Šajde na vrh Obirja in se nato zaključila pri Kapelski kočici, kjer smo se pohodniki ponovno zbrali. Po krajšem počitku smo nadaljevali spust prek obirskih travnikov in gozdov do gostilne Kovač, ki stoji ob cesti Železna Kapla–Sele. Tu smo se okrepčali zokusnim golažem (potrjeno s strani gurmanov) in zaključili pohod ob

17. uri. Na pohodu je sodelovalo skupno 192 pohodnikov z Jesenic (86), Raven (78), iz Lesc (20), Štor (4) ter Tovila in IMT-ja (4). Pohod je bil uspešno zaključen (brez poškodb in nezgod) v lepem vremenu in razkošju cvetočega Obirja. Za dodatno popestritev in spodbudo je poskrbel Metal Ravne z lepimi majicami, ki smo jih razdelili med pohodnike.

Vsem, ki so sodelovali pri organizaciji pohoda, se zahvaljujemo.

Lep planinski pozdrav! ●

● Nismo lovci na hitrostne rekorde, radi imamo tudi počitke, da med njimi poklepetamo.

● Očarali so nas lepi razgledi in nam vlili novih moči.

● Vrh je bil skoraj premajhen za vse, na pohodu nas je bilo le nekaj manj kot dvesto.

besedilo in fotografiji Rado Karel, Metal Ravne

3. POHOD VZDRŽEVALCEV METALA RAVNE ČEZ POHORJE

Vzdrževalci smo se drugi vikend v maju že tradicionalno podali na planinski pohod.

Čez Pohorje smo krenili 14. maja. Na železniški postaji Ravne na Koroškem smo se zbrali ob 4.30 in se z vlakom odpeljali proti Mariboru. Ko smo prispeli v mesto ob Dravi, smo si najprej privoščili kavico, nato pa se z mestnim avtobusom št. 10 zapeljali do vznožja vzpenjače in od tam z novo kabinsko žičnico do zgornje postaje. Sledila je zmerna hoja do **Ruške koč**e, kjer smo po uri in pol hoje naredili postanek za malico. Potem smo krenili proti **slapu Šumnik** in od tam do **Klopnega vrha**, kjer smo se ustavili za malce daljši postanek. Po po-

čitku pa smo pot nadaljevali do **Koče na Pesku**, kamor smo prispeli ob 17. uri. Sledili sta namestitvev v sobah in večerja. Ob prijetnem kramljanju in obujanju spominov na zanimive pohodniške dni smo ugotavljali, kako lepo je bilo nekdaj, ko smo začeli delati v železarni. Naslednje jutro nas je presenetila snežna ploha z obilico dežja. Kljub poskusu, da bi se prebili do konca naše načrtane poti, smo se na Rogli odločili, da pokličemo prevoz in se vrnemo domov. ●

● Metalovi vzdrževalci se radi družimo tudi na planinskih pohodih.

● V pohorskih gozdovih smo videli tudi takšne table, ki pohodnike opozarjajo na primerno obnašanje.

besedilo Dejde

Razgled na plaži prinese
marsikaj lepega. In marsikaj starega.

●
Služba je hobotnica, katere lovke sežejo
na vse dopustniške destinacije.

●
Lačnih ust na dopust.

●
Dopust polni baterije in prazni denarnice.

●
Poznam ljudi, ki več delajo na
dopustu kot v službi.

●
Od modreca do modrca je kratka pot.

▀ Svež pozdrav iz Acronija – hladno valjani kolobarji v hladni valjarni Acronija

KOSOBRINSKI ŠPIK

Vrtnice – pri njej zadnjič smo ostali,
večina zgolj lepoto čisla,
a če bi z njo ravnati znali –
nje šipka je zdravilnost kisl.

A če kaniš za zdravilo jo imeti,
umetnih gnojil, škropiv ne rabi!
Čeprav potem so malo slabši cveti,
jih nabrati v suhem ne pozabi!

Cvetni lističi v senci se sušijo,
shranijo v kozarec se steklen,
potem tudi suhi še dišijo,
tudi ko sta zima in jesen.

Vrtnica je za prebavo, jetra, živce,
za vse vrste starostnih tegob,
odžene kašlja krivce,
njen ratluk – sladica za pod zob.

Zelje, korenje – slabo življenje,
to dokaj zastarela rima je.
Precej zmanjša nam trpljenje,
zlasti ko napoči zima.

Zeljni obkladki so za rane,
vnetja, tudi opekline.
Liste malo se pomane,
še pik žuželk hitreje zgine.

Kislo zelje nujno je pri hiši,
odličan res je zeljni sok.
Če star človek slabo sliši
ali morda kak otrok ...

Obkladek zelnice na uhleje daj
in naj deluje kar čez noč.
Nekaj tednov se ponavlja naj!
Gotovo naglušnim bo v pomoč.

Kislo zelje za prebavo –
to že stara je modrost,
po krokanju za bistro glavo,
obkladek za bolečo kost.

Svež zeljni list malo potolci,
daj tja, kjer kaj boli!
Če je migrena, boleči so komolci,
na oteklino, rano – ni da ni!

Za prehlade, astmo, tvore,
za išias, revmo, nevralgije,
povsod zeljni list pomagat' zmore.
Zato poskusi! Saj niso čarovnije.

Jaz sem odkril – morda prepozno,
da kislo zelje staranje zavira.
Zdaj ne bil bi videti tako grozno,
z zeljem človek počasneje hira.

LJUBEZEN NA PRVI POGLED

“Kaj misliš o ljubezni na prvi pogled?”

“To je tisto pravo! Tako prihraniš precej časa in denarja.”

ŠTORKLJA

“Peterček, ponoči ti je štokrlja prinesla sestrico. Bi jo rad videl?”

“Sestrice ne, štokrljo bi rad videl.”

SAMO TI

Žena vpraša moža: “Kakšne ženske so ti všeč, lepe ali pametne?”

Mož: “Nobene izmed teh, samo tebe ljubim.”

POŠTNI NABIRALNIK

Hčerka se hoče zvečer neopaženo izmuzniti iz hiše. Oče jo zaloti in jo vpraša: “Kam pa kam?”

Hčerka zardi in reče: “Samo pismo nesem v nabiralnik.”

Oče pa: “Potem pa pohiti. Nabiralnik je že dvakrat zažvižgal.”

RAZLIKA

“Kakšna je razlika med nevednostjo in ravnodušnostjo?”

“Ne vem in me tudi ne zanima.”

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	ZADNIJ, KONČNI DEL SKUPINE	EDEN OD RIMSKIH GRIČEV	ORODJE ZA PILJENJE	PARADIŽ, EDEN	GLASBENA VAJA	NAJMANJŠA ČLOVEKU PODOBNA OPICA	JAPONSKI REŽISER KUROSAVA	ARIŠIMA JE JAPONSKI PISATELJ.	CUNJA	NEKDANJI ETIOPSKI KNEZ	AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	USMILJENJE, SOČUTJE	LANDON JE AMERIŠKI IGRALEC.	AMERIŠKI REŽISER SEGALL	NASELJE V ZAHODNI SLOVENIJI	JAPONSKI PISATELJ (TAKEO)
VPREŽENA ŽIVAL								POLOTOK V UKRAJINI					MODERNI PLES			
LETALEC								GRELEC CENTRALNE KURJAVE SL. NOVIN. (MOJCA)					POGAN			
ZAČETEK MISLI																
GLAVNI ŠTEVNIK				GENOVSKI ADMIRAL (ANDREA) JAP. ZDRAV. UMETNOST						HOJA DOLG, KI GA IŠČE UPNIK PRI DOLŽNIKU			ANDREJ ŠIFRER			
LOVRO TOMAN			RANOCELNIK VLADAR V CRNOGOR- SKEM OKOLJU						GRŠKI OTOK V KIKLADIH IGRA NA KONJH				ARISTOTEL (KRAJŠE) SOVJET. LET. KONSTRUKT. (OLEG)			
AMERIŠKI DRUŽABNI PLES					AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (MICHAEL, BONANZA)	AVENTIN JE RIMSKI GRIČ.	RIM. BOG. PLODNOSTI DEBELEJŠI ZREZEK IZ STEGNA				NAJVEČJA REKA V SREDNJI AZIJI					
SUMERSKI BOG, KI JE DOLOČAL USODO						NENADEN PORAST CEN ORANICA, ORNICA					SLOVENSKA GLEDALIŠKA IGRALKA (VERA)	PEVKA UKRAĐEN TERME PRI PADOVI				
ANTONOV JE SOVJETSKI LETALSKI KONSTRUK- TOR.	ULITA TISKARSKA ČRKA	SREDOZEMSKA RASTLINA ZLŌM, PRELŌM						ORODJE ZA ODMETA- VANJE DIVJA KOZA							MESTO V SIRIJI, HAMAH	DRŽAVNA BLAGAJNA
KONEC MISLI																
REKA V KITAJSKI IN KAZAH- STANU				SLAVA, ODLIČNOST ROBERT REDFORD					PERZIJA AMERIŠKI IGRALEC PACINO					ALEKSEJ REMIZOV RUDOLF ČACINOVIČ		
PRIPRAVA ZA POKRIVANJE							RIMSKA DUŠA UMRLEGA				VODILO, PRAVILO					
ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE V EGIPTU							MOČNO POZELENJE				OVČARSKI PES					